

คู่มือปฏิบัติงาน (Work Manual)

การสร้างองค์ความรู้ในแหล่งเรียนรู้

คณะครุศาสตร์

นางสาวมณีเนตร รอมักดี

ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษา

ฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ

Suan Sunandha Rajabhat University

คำนำ

คู่มือการปฏิบัติงาน กระบวนการสร้างองค์ความรู้ในแหล่งเรียนรู้นี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน การสร้างองค์ความรู้ในแหล่งเรียนรู้ ซึ่งครอบคลุมขั้นตอนตั้งแต่การสำรวจความต้องการของชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การออกแบบและสร้างองค์ความรู้ในแหล่งเรียนรู้ การประชาสัมพันธ์เชิญชวนเข้าอบรม/เยี่ยมชมแหล่งเรียนรู้ การถ่ายทอดองค์ความรู้ในรูปแบบออนไลน์ผ่านช่องทางต่างๆ การประเมินความพึงพอใจ และการเผยแพร่เป็นฐานข้อมูลโดยการบรรจุองค์ความรู้ในเว็บไซต์ของคณะครุศาสตร์ ให้สามารถนำกระบวนการสร้างองค์ความรู้ในแหล่งเรียนรู้ไปปฏิบัติในรูปแบบเดียวกัน

คู่มือฉบับนี้ประกอบด้วย 1) วัตถุประสงค์ของการจัดทำคู่มือ 2) ขอบเขตของกระบวนการ 3) นิยามศัพท์เฉพาะ 4) หน้าที่ความรับผิดชอบ 5) ความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง 6) ข้อกำหนดที่สำคัญของกระบวนการ 7) กระบวนการและขั้นตอนการปฏิบัติงาน (เดิม และใหม่) 8) มาตรฐานการปฏิบัติงาน และ 9) ระบบติดตามประเมินผล

คณะผู้จัดทำจะติดตามและประเมินผลความสำเร็จของมาตรฐานการปฏิบัติงานที่กำหนดของคู่มือฉบับนี้ เพื่อนำผลไปทบทวนและปรับปรุงกระบวนการสร้างองค์ความรู้ในแหล่งเรียนรู้

คณะผู้จัดทำ

ฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
1. วัตถุประสงค์ของการจัดทำคู่มือ	1
2. ขอบเขตของกระบวนการ	1
3. นิยามศัพท์เฉพาะ	1
4. หน้าที่ความรับผิดชอบ	2
5. ความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	2
6. ข้อกำหนดที่สำคัญของกระบวนการ	3
7. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	3
7.1 กระบวนการปฏิบัติงานการสร้างองค์ความรู้ในแหล่งเรียนรู้	
7.1.1 ผังกระบวนการปฏิบัติงาน (เดิม)	4
7.1.2 ผังกระบวนการปฏิบัติงาน (ใหม่)	5
7.2 วิธีการปฏิบัติงาน	6
7.3 แบบฟอร์มที่ใช้ในการปฏิบัติงาน	7
7.4 เอกสารอ้างอิง	7
8. มาตรฐานการปฏิบัติงาน	7
9. ระบบติดตามประเมินผล	7
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก หนังสืออนุมัติกระบวนการสร้างองค์ความรู้ในแหล่งเรียนรู้	10
ภาคผนวก ข แบบฟอร์มที่ใช้ปฏิบัติงาน	
แบบฟอร์มสำรวจความต้องการของชุมชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบมหาวิทยาลัย	12
คณะผู้จัดทำ	18

1. วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของกระบวนการสร้างองค์ความรู้ในแหล่งเรียนรู้สำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
- 2) เพื่อเป็นประโยชน์ในการประเมินผลการปรับปรุงคุณภาพกระบวนการสร้างองค์ความรู้ในแหล่งเรียนรู้ของหน่วยงานให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

2. ขอบเขตของกระบวนการ

คู่มือการปฏิบัติงานนี้ครอบคลุมขั้นตอนตั้งแต่การสำรวจความต้องการของชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การออกแบบและสร้างองค์ความรู้ในแหล่งเรียนรู้ การประชาสัมพันธ์เชิญชวนเข้าอบรม/เยี่ยมชมแหล่งเรียนรู้ การถ่ายทอดองค์ความรู้ในรูปแบบออนไลน์ผ่านช่องทางต่างๆ การประเมินความพึงพอใจ และการเผยแพร่เป็นฐานข้อมูลโดยการบรรจุองค์ความรู้ในเว็บไซต์ของคณะครุศาสตร์

3. นิยามศัพท์เฉพาะ

มาตรฐาน หมายถึง สิ่งที่เขาเป็นเกณฑ์สำหรับเทียบกำหนด ทั้งในด้านปริมาณ และคุณภาพ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542)

มาตรฐานการปฏิบัติงาน หมายถึง ผลการปฏิบัติงานในระดับใดระดับหนึ่ง ซึ่งถือว่าเป็นเกณฑ์ที่น่าพอใจหรืออยู่ในระดับที่ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ทำได้ โดยมีกรอบในการพิจารณากำหนดมาตรฐานหลายๆ ด้าน อาทิ ด้านปริมาณ คุณภาพ ระยะเวลา ค่าใช้จ่าย หรือพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานหน่วยงานกลางจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานให้เหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะของงานประเภทนั้นๆ ด้วย

แหล่งเรียนรู้ มีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. เป็นพื้นที่ในการรวบรวมองค์ความรู้เพื่อให้บริการถ่ายทอดรายละเอียดองค์ความรู้นั้น ๆ ไปสู่ผู้รับบริการได้โดยตรง ทำให้เกิดการเรียนรู้และปฏิบัติได้ด้วยตนเอง
2. มีเว็บไซต์ออนไลน์สามารถเปิดให้เข้าเยี่ยมชมได้ตลอดเวลา
3. มีองค์ความรู้แยกเป็นสาขาวิชาต่างๆ โดยแต่ละปีงบประมาณจะมีไม่น้อยกว่า 3 องค์ความรู้
4. มีการบันทึกจำนวนผู้เข้าเยี่ยมชมแหล่งเรียนรู้
5. มีช่องทางการให้คำปรึกษาสำหรับผู้เข้าเยี่ยมชมแหล่งเรียนรู้

4. หน้าที่ความรับผิดชอบ

ผู้รับผิดชอบ	บทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบ
(1) ผู้บริหารระดับหน่วยงาน (คณบดี/รองคณบดี)	1. ส่งเสริม สนับสนุน ให้คำปรึกษา แนะนำแก่คณะทำงาน 2. สนับสนุนการดำเนินงานสร้างองค์ความรู้ในแหล่งเรียนรู้ 3. อำนวยความสะดวกให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
(2) ฝ่ายพัฒนางานวิจัยและ บริการวิชาการ	1. วางแผนการดำเนินงานการสร้างองค์ความรู้ในแหล่งเรียนรู้ 2. เตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ 3. ดำเนินการตามแผน วิเคราะห์ ประเมิน และบันทึกผล 4. สรุปผลการดำเนินงาน นำเสนอ และพัฒนารูปแบบการดำเนินงานในปีต่อไป

5. ความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

5.1 ความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผู้ส่งมอบ/ผู้รับบริการ/ ผู้มีส่วนได้/ส่วนเสีย/คู่ความร่วมมือ	ความต้องการ
ผู้ส่งมอบ : ชุมชนและท้องถิ่น	ประชาชนในชุมชนได้รับการพัฒนาและสร้างรายได้
ผู้รับบริการ : นักศึกษา/ประชาชนในชุมชนและท้องถิ่น	มีความรู้และทักษะเพื่อนำมาประกอบอาชีพและการสร้างรายได้
ผู้มีส่วนได้/ส่วนเสีย : นักศึกษา/ประชาชนในชุมชนและท้องถิ่น	ได้รับองค์ความรู้ที่เกิดจากการบูรณาการบริการวิชาการเข้ากับการเรียนการสอน
คู่ความร่วมมือ : หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน	การมีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้

5.2 กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

-

6. ข้อกำหนดที่สำคัญของกระบวนการ

ข้อกำหนดที่สำคัญ	ที่มาของข้อกำหนดที่สำคัญ				
	ความต้องการ/ความคาดหวัง				กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ
	ผู้ส่งมอบ	ผู้เรียน/ผู้รับ บริการ	ผู้มีส่วนได้/ ส่วนเสีย	คู่ความ ร่วมมือ	
องค์ความรู้ที่เพิ่มขึ้นตอบสนองความ ต้องการของผู้เยี่ยมชมแหล่งเรียนรู้	✓				

7. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

FM-WM-03

7.1 กระบวนการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ (Quality Work Procedure :QWP)

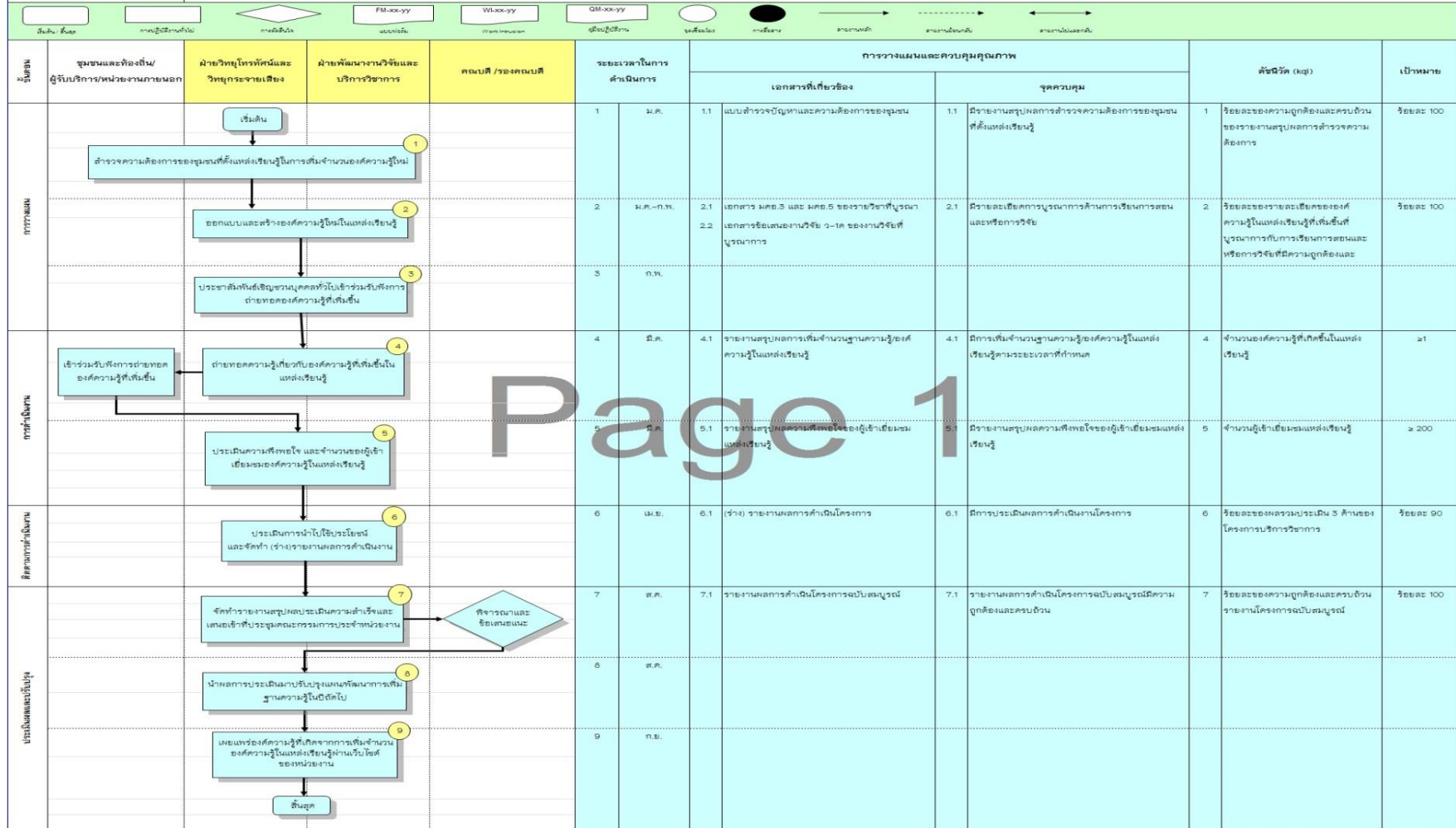
7.1.1 พังกระบวนการปฏิบัติงานมีคุณภาพ (Quality Work Procedure :QWP) (เดิม)

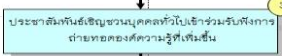
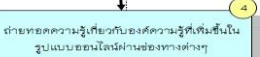

ผังกระบวนการปฏิบัติงาน (Quality Work Procedure)

เก่า

กระบวนการปฏิบัติงาน : กระบวนการสร้างองค์ความรู้

7.1.2 ผังกระบวนการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ (Quality Work Procedure :QWP) (ใหม่)

		ผังกระบวนการปฏิบัติงาน (Quality Work Procedure)							ใหม่				
		กระบวนการปฏิบัติงาน : กระบวนการสร้างองค์ความรู้											
													
ขั้นตอน	ผู้รับบริการ/หน่วยงานภายนอก	ฝ่ายวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง	ฝ่ายพัฒนางานวิจัยและบริการวิชาการ	คนปกติ /รองคนปกติ	ระยะเวลาในการดำเนินการ	การวางแผนและควบคุมคุณภาพ		ดัชนีวัด (kpi)	เป้าหมาย				
						เอกสารที่เกี่ยวข้อง	จุดควบคุม						
การวางแผน					1	ม.ค.	1.1	แบบสำรวจปัญหาและความต้องการของชุมชนที่ตั้งแหล่งเรียนรู้	1.1	มีรายงานสรุปผลการสำรวจความต้องการของชุมชนที่ตั้งแหล่งเรียนรู้	1	ร้อยละของความถูกต้องและครบถ้วนของรายงานสรุปผลการสำรวจความต้องการ	ร้อยละ 100
					2	ม.ค.-ก.พ.	2.1	เอกสาร มคอ.3 และ มคอ.5 ของรายวิชาที่บูรณาการ	2.1	มีรายละเอียดการบูรณาการด้านทางวิชาการสอนและหรือการวิจัย	2	ร้อยละของรายละเอียดขององค์ความรู้ที่เพิ่มขึ้นที่บูรณาการกับการเรียนการสอนและหรือการวิจัยที่มีความถูกต้องและ	ร้อยละ 100
					3	ก.พ.							
การดำเนินงาน					4	มี.ค.	4.1	รายงานสรุปผลการเพิ่มจำนวนฐานความรู้ขององค์ความรู้ในแหล่งเรียนรู้	4.1	มีการเพิ่มจำนวนฐานความรู้ขององค์ความรู้ในแหล่งเรียนรู้ตามระยะเวลาที่กำหนด	4	จำนวนองค์ความรู้ที่เพิ่มขึ้นในแหล่งเรียนรู้	≥1
					5	มี.ค.	5.1	รายงานสรุปผลความพึงพอใจของผู้เข้าเยี่ยมชมแหล่งเรียนรู้	5.1	มีรายงานสรุปผลความพึงพอใจของผู้เข้าเยี่ยมชมแหล่งเรียนรู้	5	จำนวนผู้เข้าเยี่ยมชมแหล่งเรียนรู้	≥ 150
					6	ส.ค.	6.1	รายงานผลการดำเนินงานโครงการฉบับสมบูรณ์	6.1	รายงานผลการดำเนินงานโครงการฉบับสมบูรณ์มีความถูกต้องและครบถ้วน	6	ร้อยละของความถูกต้องและครบถ้วนของรายงานโครงการฉบับสมบูรณ์	ร้อยละ 100
					7	ก.ย.	7.1	www.fms.sru.ac.th. > แหล่งเรียนรู้ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	7.1	องค์ความรู้ที่เพิ่มขึ้นในถึงประมาณ พ.ศ. 2565	7	องค์ความรู้ใหม่	1 องค์ความรู้
													

7.2 วิธีการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ (Quality Work Instruction : QWI)

 <p style="text-align: center;">วิธีการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ (QWI) กระบวนการสร้างองค์ความรู้ในแหล่งเรียนรู้</p>			
คำจำกัดความ			
ขั้นตอนการปฏิบัติ	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
1.สำรวจความต้องการของชุมชนที่ตั้งแหล่งเรียนรู้ในการเพิ่มจำนวนองค์ความรู้ใหม่	1 เดือน	ฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ	สรุปผลการสำรวจความต้องการของชุมชน/ภาครัฐ/ภาคเอกชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565
2.ออกแบบและสร้างองค์ความรู้ใหม่ในแหล่งเรียนรู้	1 เดือน	ฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ	สรุปองค์ความรู้ใหม่ในแหล่งเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565
3.ประชาสัมพันธ์เชิญชวนบุคคลทั่วไปเข้าร่วมรับฟังการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เพิ่มขึ้น	1 เดือน	ฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ	ภาพหลักฐานการประชาสัมพันธ์กิจกรรมการเพิ่มจำนวนองค์ความรู้ในแหล่งเรียนรู้ ผ่านช่องทางสื่อสารต่างๆ
4.ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับองค์ความรู้ที่เพิ่มขึ้นในแหล่งเรียนรู้	6 เดือน	ฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ	การถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านช่องทางต่างๆ
5.ประเมินความพึงพอใจ และจำนวนของผู้เข้าเยี่ยมชมองค์ความรู้ในแหล่งเรียนรู้	1 เดือน	ฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ	รายงานผลการเข้าเยี่ยมชมแหล่งเรียนรู้
6.นำผลการประเมินมาปรับปรุงแผน/พัฒนาการเพิ่มฐานความรู้ในปีถัดไป	1 เดือน	ฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ	รายงานการประชุม คณะกรรมการดำเนินงาน
7.เผยแพร่องค์ความรู้ที่เกิดจากการเพิ่มจำนวนองค์ความรู้ในแหล่งเรียนรู้ผ่านเว็บไซต์ ของหน่วยงาน	7 วัน	ฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ	www.edulrc.ssru.ac.th องค์ความรู้ในแหล่งเรียนรู้ ปีงบประมาณ 2565

7.3 แบบฟอร์มที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

รหัส	ชื่อแบบฟอร์ม
-	แบบฟอร์ม การสำรวจปัญหาและความต้องการของชุมชนในระดับมหาวิทยาลัย

7.4 เอกสารอ้างอิง

บันทึกข้อความขออนุมัติโครงการเพิ่มองค์ความรู้ในแหล่งเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

8. มาตรฐานการปฏิบัติงาน

จำนวนผู้เข้าเยี่ยมชมแหล่งเรียนรู้ ≥ 150 คน

9. ระบบติดตามประเมินผล

การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานกระบวนการสร้างองค์ความรู้ในแหล่งเรียนรู้ มีระบบการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกระบวนการ ดังนี้

กิจกรรม	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	ผู้กำกับ
1. กำหนดผู้รับผิดชอบและระยะเวลาในการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกระบวนการ	ตุลาคม	รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ	คณบดี
2. ดำเนินการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกระบวนการ	ธันวาคม, มีนาคม, มิถุนายน, กันยายน	รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ	คณบดี
3. รวบรวมและสรุปผลการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกระบวนการ	ธันวาคม, มีนาคม, มิถุนายน, กันยายน	รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ	คณบดี
4. รายงานผลการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกระบวนการต่อบังคับบัญชา เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงกระบวนการ	ธันวาคม, มีนาคม, มิถุนายน, กันยายน	รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ	คณบดี
5. นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงกระบวนการ	มีนาคม, กันยายน	รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ	คณบดี
6. ประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน	ตุลาคมของปีถัดไป	รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ	คณบดี

หมายเหตุ การระบุระยะเวลาในการดำเนินการให้ระบุเดือนที่ดำเนินการ

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสืออนุมัติกระบวนการปฏิบัติงาน

หนังสือรับรองกระบวนการปฏิบัติงาน

ข้าพเจ้าผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรรณิการ์ ภิริมย์รัตน์ ตำแหน่ง คณบดีคณะครุศาสตร์ ได้พิจารณาและเห็นชอบกับกระบวนการปฏิบัติงานการสร้างองค์ความรู้ในแหล่งเรียนรู้ ในฐานะผู้บังคับบัญชา และดูแลของฝ่ายงานวิจัยและบริการวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

โดยยินยอมให้ฝ่ายพัฒนางานวิจัยและบริการวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา นำกระบวนการปฏิบัติงานการสร้างองค์ความรู้ในแหล่งเรียนรู้มาใช้ในหน่วยงานตั้งแต่วันที่ ๑ เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรรณิการ์ ภิริมย์รัตน์)
คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ภาคผนวก ข
แบบฟอร์มที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

พื้นที่บริการของ มหาวิทยาลัย หัวข้อการสำรวจ	1. เขตดุสิตกรุงเทพมหานคร	2. จังหวัดนครปฐม	3. จังหวัดสมุทรสงคราม	4. จังหวัดอุดรธานี	5. จังหวัดระนอง
1. ด้านเศรษฐกิจ	- การพัฒนาพื้นที่ค้าขายในชุมชนของผู้ค้ารายย่อยให้มีระเบียบ และมีระบบการบริหารจัดการให้ดีขึ้น	- ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่ดีขึ้น - ส่งเสริมการใช้วิธีการทางโลจิสติกส์เข้ามาช่วยในการขนส่งสินค้าทางการเกษตรเพื่อเก็บรักษาในคลังสินค้าหรือส่งออกจำหน่ายไปยังที่ต่างๆ ได้อย่างเป็นระบบ	- ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่ดีขึ้น - ส่งเสริมการขยายตลาดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนให้กว้างมากยิ่งขึ้น โดยอาศัยระบบโลจิสติกส์เป็นตัวช่วย	- พัฒนาอาชีพที่เหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่น - การพัฒนาร้านค้าเพื่อท้องถิ่น ซึ่งดำเนินการตามบริบทของท้องถิ่น เพื่อช่วยเหลือท้องถิ่น	- การพัฒนาธุรกิจโรงแรม ที่พัก โฮมสเตย์ ให้มีคุณภาพมาตรฐานที่ดีขึ้น - การศึกษาศักยภาพการค้าขายบริเวณชายแดนภาคใต้
2. ด้านการเกษตร	-	- การพัฒนาวิธีการทำเกษตรอินทรีย์ที่เหมาะสมกับพื้นที่	- การแก้ปัญหาเกี่ยวกับต้นมะพร้าว เช่น ศัตรูพืชของต้นมะพร้าว, การควบคุมต้นทุนการผลิตน้ำตาลมะพร้าว, ต่อยอดการผลิตน้ำตาลมะพร้าว 100% ให้เป็นผงน้ำตาลมะพร้าว หรือของเหลวคล้ายครีมนม หรือลดขนาดให้เล็กลงจากเดิม	- การส่งเสริมแนวทางการทำเกษตรอินทรีย์ที่เหมาะสม - การแก้ไขปัญหาการทำนาเกลือที่ส่งผลกระทบต่อนาข้าว - การสร้างมูลค่าเพิ่มจากเกลือที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์	-

พื้นที่บริการ ทางวิชาการของ มหาวิทยาลัย หัวข้อการสำรวจ	1. เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร	2. จังหวัดนครปฐม	3. จังหวัดสมุทรสงคราม	4. จังหวัดอุดรธานี	5. จังหวัดระนอง
3. ด้านพลังงานและ สิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> - การรณรงค์การรักษาความสะอาดภายในชุมชนและบริเวณโดยรอบ - การจัดการขยะในชุมชนอย่างถูกวิธี 	<ul style="list-style-type: none"> - การบริหารจัดการวัชพืช ขวางทางน้ำอย่างเป็นระบบ เช่น การกำจัดผักตบชวาโดยใช้เทคโนโลยี เปลี่ยนผักตบชวาให้เป็นปุ๋ยอินทรีย์ที่มีต้นทุนต่ำ - การบริหารจัดการ และวางแผนป้องกันน้ำเสียไม่ให้ไหลลงสู่อ่างน้ำล่าคลองของชุมชน - การอบรมวิธีการตรวจสอบคุณภาพแหล่งน้ำ 	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดทำแผงโซล่าเซลล์ เพื่อใช้เป็นพลังงานสะอาดทดแทนการทำงานของมอเตอร์วิดน้ำ และใช้เป็นพลังงานทดแทนน้ำมันเชื้อเพลิงขับเคลื่อนการนวดนาเกลือ - การพัฒนากระบวนการแปรรูปชีวมวลไปเป็นพลังงานในรูปแบบต่างๆ เช่น การผลิตก๊าซเชื้อเพลิงแข็งให้เป็นแก๊สชีวภาพ, การหมักเชื้อชีวมวลด้วยแบคทีเรียในสภาวะไร้อากาศ, การผลิต 	<ul style="list-style-type: none"> - การใช้พลังงานทดแทนในการทำการเกษตร หรือภายในครัวเรือน เพื่อลดค่าใช้จ่ายของครัวเรือน - การลงพื้นที่วิจัยให้ครอบคลุมพื้นที่เกาะคำชะโนด เพื่อเปรียบเทียบความเปลี่ยนแปลง และแสดงแนวทางการพัฒนาเกาะคำชะโนด - การอนุรักษ์พันธุ์ต้นชะโนด ซึ่งเป็นพืชเฉพาะถิ่น 	-
พื้นที่บริการทางวิชาการ ของมหาวิทยาลัย หัวข้อการสำรวจ	1. เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร	2. จังหวัดนครปฐม	3. จังหวัดสมุทรสงคราม	4. จังหวัดอุดรธานี	5. จังหวัดระนอง

		- การกำจัดขยะในชุมชนอย่างถูกวิธี	เชื้อเพลิงเหลวจากพืช เช่น การผลิตน้ำมันไบโอดีเซล - การปรับปรุงขยะให้เป็นพลังงานชุมชน เนื่องจากขยะบางประเภทสามารถใช้เป็นเพลิงได้- การตรวจสอบคุณภาพน้ำในลำคลองโดยนำสาหร่ายทางกระจกซึ่งมีอยู่ค่อนข้างมากไปสกัดร่วมกับธาตุชนิดอื่นๆ จนกลายเป็นปุ๋ยชีวภาพ		-
4. ด้านสังคม	- การพัฒนาอาชีพเสริมที่เหมาะสมกับเยาวชนและผู้สูงอายุในชุมชนให้มีรายได้ที่เพิ่มขึ้น	-	- สนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มคนผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ เพื่อสร้างรายได้เสริม - การพัฒนาระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนให้ดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการด้านสุขภาพ ด้านวิถีชีวิต	- การพัฒนาอาชีพทำบายศรีเพื่อใช้สำหรับการบูชา - การพัฒนาอาชีพที่สร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น - การพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่เด็ก เยาวชน และ	- การส่งเสริมอาชีพของชาวบ้านเกาะหาดทรายดำให้มีรายได้ที่เพิ่มขึ้น และสามารถดำรงชีพอยู่ได้
พื้นที่บริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัย หัวข้อการสำรวจ	1. เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร	2. จังหวัดนครปฐม	3. จังหวัดสมุทรสงคราม	4. จังหวัดอุดรธานี	5. จังหวัดระนอง
	-	-	ความเป็นอยู่ ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านการพัฒนาปัญญาและ	ผู้สูงอายุในท้องถิ่น	- การทำฐานข้อมูลชุมชนไว้จึงมีความต้องการรวบรวม

			ความคิด และด้านวินัยในตนเอง - การส่งเสริมให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในกระบวนการ พัฒนาชุมชนร่วมกัน		และทบทวนข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับชุมชนหาดทรายดำไว้เพื่อเป็นฐานข้อมูลและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ให้กับเกาะหาดทรายดำ
5. ด้านการศึกษา	- การแนะแนวทางการศึกษาต่อ และอนาคตหลังจากจบการศึกษาในระดับชั้นต่างๆ - สนับสนุนให้มีการจัดตั้งห้องสมุดชุมชน เพื่อให้ทุกคนมีพื้นที่ และโอกาสในการศึกษาที่มากขึ้น - อบรมการใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน	- จัดกิจกรรมอบรมส่งเสริมความรักความสามัคคีในท้องถิ่นของตนเองแก่เยาวชน เพื่อให้เห็นความสำคัญของวัฒนธรรมภูมิปัญญาของท้องถิ่นของตนเอง	- จัดกิจกรรมอบรมให้เด็กและเยาวชนในชุมชนเป็นพลเมืองที่ดี รู้จักหน้าที่ ประพฤติตนเหมาะสม โดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสร้างคุณค่าให้กับตนเอง - จัดกิจกรรมอบรมการสร้างทักษะความคิดสร้างสรรค์เพื่อเด็กและเยาวชนในระดับ	- การออกแบบหลักสูตรการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชน สามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิตที่ดีขึ้นกว่าเดิม - การจัดกิจกรรมถ่ายทอดองค์ความรู้ ให้เป็นกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เพื่อเพิ่มความ	- การศึกษาการพัฒนาเยาวชน โดยการจัดกิจกรรมการพัฒนาภาษาอังกฤษ และเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับเด็กนักเรียน
พื้นที่บริการทางวิชาการ ของมหาวิทยาลัย หัวข้อการสำรวจ	1. เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร	2. จังหวัดนครปฐม	3. จังหวัดสมุทรสงคราม	4. จังหวัดอุดรธานี	5. จังหวัดระนอง
	และการซ่อมคอมพิวเตอร์ให้คนในชุมชน		หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด	หลากหลายในการเรียนรู้	

<p>6. ด้านสุขภาพ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมส่งเสริมให้มีการตรวจสุขภาพของคนในชุมชน - จัดกิจกรรมส่งเสริมการรักษาสุขภาพเบื้องต้นให้กับคนในชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมส่งเสริมให้มีการตรวจสุขภาพของคนในชุมชน - จัดกิจกรรมส่งเสริมการรักษาสุขภาพเบื้องต้นให้กับคนในชุมชน - รณรงค์และส่งเสริมการออกกำลังกายของคนในชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมส่งเสริมการรักษาสุขภาพเบื้องต้นให้กับคนในชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมส่งเสริมการรักษาสุขภาพเบื้องต้นให้กับคนในชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส 	<ul style="list-style-type: none"> - การปรับพื้นที่ของมหาวิทยาลัย ศูนย์การศึกษา ระบุรอง ให้เป็นศูนย์การเรียนรู้เพื่อการบำบัดรักษาโรคด้วยธรรมชาติ โดยใช้สมุนไพรและสมุนไพร และสามารถออกกำลังกายได้ในสถานที่เดียว
<p>7. ด้านการท่องเที่ยว</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาพื้นที่ชุมชนเมืองให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เนื่องจากพื้นที่เขตดุสิต เป็นพื้นที่ที่มีแหล่งท่องเที่ยวเก่าแก่ ที่มีความสำคัญเชิงประวัติศาสตร์ และ 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดอบรมให้ความรู้และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของตลาดน้ำคลองมหาสวัสดิ์น้อย - พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตลาดน้ำคลองมหาสวัสดิ์ให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย 	<ul style="list-style-type: none"> - การสร้างเอกลักษณ์และองค์ความรู้ให้กับสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรสงคราม - การจัดอบรมมัคคุเทศก์ให้กับเยาวชนและประชาชนที่สนใจ เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาต่อยอดใน 	<ul style="list-style-type: none"> - การออกแบบเส้นทางการท่องเที่ยวที่มีเรื่องราวท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมให้มีรายได้ที่เพิ่มมากขึ้น - การพัฒนาทัศนียภาพน้อยในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เช่น 	<ul style="list-style-type: none"> - การศึกษาเส้นทางการท่องเที่ยวโดยการสนับสนุนการท่องเที่ยวแบบระยะสั้นของเกาะหาดทรายดำ - การศึกษาเส้นทางการท่องเที่ยวจังหวัดภาคใต้ในพื้นที่ที่เชื่อมต่อกับ
<p>พื้นที่บริการทางวิชาการ ของมหาวิทยาลัย หัวข้อการสำรวจ</p>	<p>1. เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร</p>	<p>2. จังหวัดนครปฐม</p>	<p>3. จังหวัดสมุทรสงคราม</p>	<p>4. จังหวัดอุดรธานี</p>	<p>5. จังหวัดระนอง</p>

	ศิลปวัฒนธรรม	และชาวต่างชาติได้อย่างเต็ม ประสิทธิภาพ	ชีวิตประจำวัน	เกาะคำชะโนด, ทะเลบัวแดง	ประเทศพม่า - จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการ ท่องเที่ยวต่างๆ ให้เกิดรายได้
8. ด้านการพัฒนา ผลิตภัณฑ์	- การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ให้มีอัตลักษณ์ สามารถเพิ่ม มูลค่าได้	- การพัฒนา ส่งเสริม และ ประชาสัมพันธ์ การพัฒนา บรรจุภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ สากล เช่น บรรจุภัณฑ์ข้าว อินทรีย์สีเขียว - การพัฒนาวิธีการเก็บรักษา ผลิตภัณฑ์ต่างๆ โดยใช้ เทคโนโลยีเข้ามาช่วย	- การพัฒนาออกแบบตรา ผลิตภัณฑ์สินค้า (Logo) ที่มี เอกลักษณ์ เพื่อส่งเสริมการขาย และติดตลาดเป็นที่รู้จักของ ประชาชนทั่วไปได้ - การผลักดันให้เกิดการจด สิทธิบัตร ลิขสิทธิ์ เครื่องหมาย การค้า ที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ ของชุมชน	- การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เป็น เอกลักษณ์ของท้องถิ่น เช่น การประยุกต์ใช้ผ้าในรูปแบบ ต่างๆ - การเพิ่มมูลค่าให้กับ ผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่เดิมให้มี คุณภาพที่มากขึ้น	- การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ท้องถิ่นให้มีคุณภาพ และ มาตรฐานที่ดีขึ้น - การสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ บริการที่เป็นอัตลักษณ์ของ ชุมชนท้องถิ่น

คณะผู้จัดทำ

คู่มือปฏิบัติงานกระบวนการสร้างองค์ความรู้ในแหล่งเรียนรู้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์   คณบดีคณะครุศาสตร์
2. อาจารย์ ดร.ธีราภรณ์ พลายเล็ก   รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิริมณี บรรจง   หัวหน้าสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญชยศ จำปาหวาย   หัวหน้าสาขาวิชาคณิตศาสตร์
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี เทียนทองดี   หัวหน้าสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป
6. อาจารย์ ดร.พิณทิพา สืบแสง   หัวหน้าสาขาวิชาภาษาอังกฤษ
7. อาจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ จิวพานิชย์   หัวหน้าสาขาวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา
8. อาจารย์ธีรารัตน์ ทิพย์จรัสเมธา   หัวหน้าสาขาวิชาสังคมศึกษา
9. อาจารย์สุมนา เขียนนิล   หัวหน้าสาขาวิชาภาษาไทย
10. นางสาวมณีเนตร รวมภักดี   นักวิชาการศึกษาฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ